

TEDENSKO GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ISKRA
— INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO, KRANJ

Zbor aktiva ZB Elektromehanike je razpravljajal o gospodarjenju v tovarni

KRANJ, 27. MAJA — V dvorani delavskega samoupravljanja je zasedal zbor ZB »Elektromehanike«, ki so mu prisostvovali mnogi gostje, med katerimi pa ni bilo opaziti nikogar iz občinske skupščine, čeprav so bila vabila poslana. Člani ZB so se zbrali v izrednem številu, kar je vsekakor prav in pohvalno, saj so razpravljali o sedanjih resni gospodarski situaciji.

V uvodnem govoru je tajnik ZB Franc Križnar seznanil navzoče z namenom sestanka, nato pa je v imenu komisije aktiva ZB poročal o ukrepih, ki se v zadnjem času uveljavljajo v cilju stabilizacije našega gospodarstva. V nadaljevanju je med drugim dejal: »Ker aktiv ZB dela in se srečuje s problemi v vsakdanji praksi je prav, da se tudi naš aktiv aktivno vključi v reševanje gospodarske problematike tovarne in po svojih močeh prispeva, da se postopoma in učinkovito rešujejo.

Naša tovarna je v preteklih letih dosegala precejšnje uspehe, ki so bili rezultat prizadevanja celotnega kolektiva. Poleg razvijanja lastne proizvodnje, je naša tovarna v preteklosti prispevala velik delež k nastajanju novih tovarn, ki so zrastle iz sestava kranjske tovarne in ki jim je nudila poleg materialne tudi strokovno pomoč. Z integracijo smo se srečali z novimi problemi, ki jih je delovni kolektiv skušal čim uspešneje reševati.

Višja proizvodnja, znižanje poslovnih stroškov in skrajno varčevanje, naj nam bo geslo za naše delo. Proučiti je treba učinkovitost in koristnost posameznih služb in kje je treba uveljavljati vse možne racionalizacije dela. Pri tem reševanju se je na vsak način treba izogniti primitivizmu, ki nam v naglici lahko več škodi kot koristi. Ukrepi naj ne bodo enkratna akcija, pač pa naj bi bil to proces, ki se nenehno prilagaja raznim situacijam in kjer naj sodeluje sleherni član kolektiva. V ta proces naj se posebno vključijo člani ZB, ki morajo z lastnimi vzgledi pozitivno vplivati na reševanje problemov svoje delovne okolice.

V drugi točki je predsednik ZB podjetja Miro Mihovec prebral predloge kadrovske komisije, ki naj bi prišli v poštev kot kriteriji, če bi kljub vsemu prizadevanju prišlo do odpustov. Hkrati je aktiv ZB predlagal, naj se postavi komisija, ki bo predla-

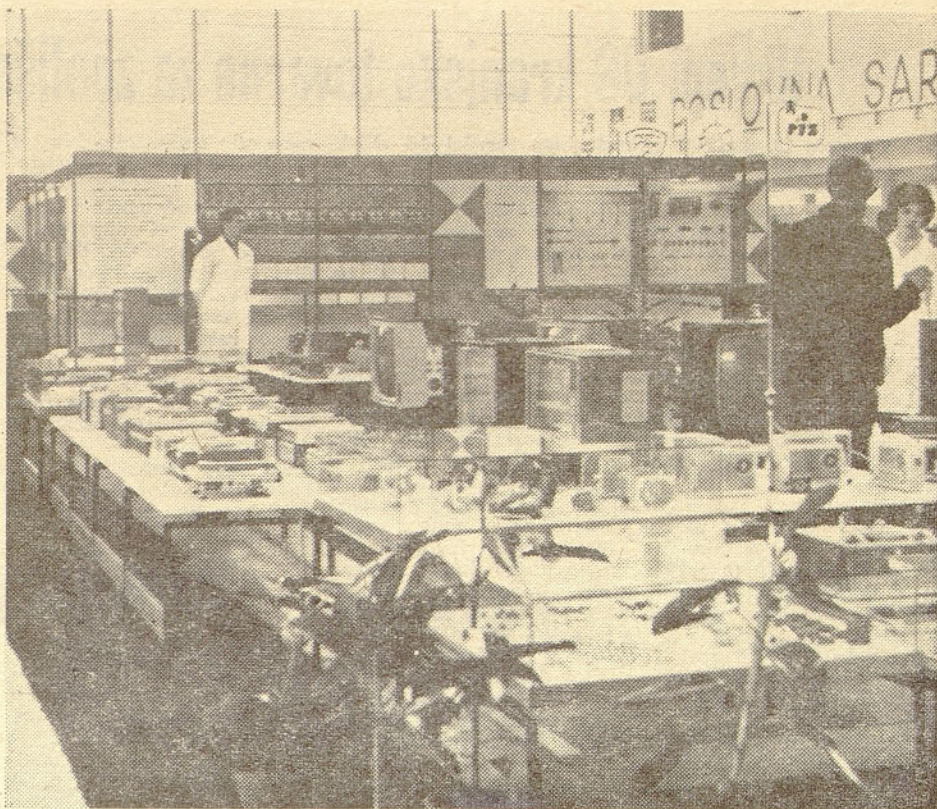
gala predloge za odpust delavcev in to v naslednjem sestavu: šef organizacije, šef kadrovske službe, 2 člana sindikata, 2 člana ZK, 2 člana ZB, 2 člana ZMS in 1 član socialne službe. Predlagana komisija naj bi preverila predloge za odpust in jih nato dala v pretres samoupravnim organom.

V tretji točki dnevnega reda so člani ZB stavili vodstvu podjetja in tovarne 69 vprašanj, ki so se največ nanašala na gospodarjenje, nesprovanje nekaterih sklepov samoupravnih organov, premajhno informiranost članov kolektiva, kriterije pri odpustu, odgovornosti, napake posameznikov, delu ZZA, reprezentanci, nadure, integracijo, pokrivanja izgub drugim tovarnam, previsoke stroške najemnin (400 milijonov), krivce za neuspehe, delo v ATN, prevoze, dvojne zaslužkarje (učijo med delovnim časom v šolah in so dvakrat plačani), preveliko število režijev, zniževanje OD, kadrovanje, specializacijo in delovno disciplino.

Direktor kranjske tovarne ing. Danilo Dolgan je v daljšem govoru seznanil navzoče z nekaterimi težavami, odgovoril pa je tudi na številna vprašanja, ki so bila nanj naslovljena. Kratek izveček govora bi bil takle:

V splošni montaži so zastoji zaradi pomanjkanja materiala. Avtomatske telefonske naprave so zelo perspektivna panoga, žal, organizacija še ne teče v redu. Tudi tam občutimo pomanjkanje materiala. Vodstvenega kadra v ATN je premalo. ZZA bo moral skladneje delati s proizvajalci zato bo prav, če se tekoči razvoj čimprej priključi tovarni. Zadovoljive finančne uspehe je pričakovati takrat, ko bo obrat ATN opremljen in specializiran. Restrikcije investicij so izgradnjo zelo zadrževale.

Vso podporo moramo nuditi nabavni službi. Gospodarsko planski sektor je najbolj boleča točka v tovarni, (Dajle na 4. strani)

Pogled na del razstavnega prostora, ki ponazarja poslovno sodelovanje: ISKRA, RIZ in »Rudi Čajavec«

»Iskra« na sejmu tehnike v Beogradu

V Beogradu je bil 24. maja odprt 9. mednarodni sejem tehnike. Slovesno je sejem otvoril predsednik Tito, ki je v spremstvu visokih funkcionarjev nato obšel razstavne prostore številnih domačih in tujih razstavljalcev. Ob ogledu sejma se je predsednik republike najbolj zanimal za nove domače izdelke in za izdelke, ki jih izvažamo.

Ko je šel predsednik Tito mimo razstavnega prostora, kjer razstavljajo ISKRA, RIZ in RUDI ČAJAVEC v okviru poslovnega sodelovanja, se je

ustavil in se pri tov. Vukosavljeviću, Karabegoviću in Hoggeu zanimal za naš juke box. Le-tega si je skrbno ogledal in poudaril, da je drugačen od tistega, ki ga ima sam. Dalje se je visoki gost zanimal še za nekatere druge izdelke, ki sta jih poleg ISKRE razstavili še podjetji RIZ in RUDI ČAJAVEC.

Sicer je letošnje sodelovanje ISKRE in obeh partnerjev poslovnega sodelovanja na beograjskem sejmu tehnike veliko bolj skromno po obsegu, kljub temu pa solidno

aranžirani razstavní prostor privablja številne obiskovalce sejma. Zlasti veliko je zanimanja za nove izdelke, kot na primer za razstavljeni in težko pričakovani vrtni stroj EVS 06/II z dvojno izolacijo, nova izvedba TV stabilizatorja, transistorski radijski sprejemnik »Bled« za vgradnjo v avtomobil, ventilator »Optima«, termični javljalec požara, telefonski aparat z inverterjem in univerzalni instrument US5a.

Izmed naših standardnih izdelkov je na sejmu razstavljen še skupina relejev standardne proizvodnje in komplet avtomatskih zaščitnih naprav za hidroenergetske naprave in samostojne transformatorske postaje. To pot pa naše podjetje nastopa tudi kot najbolj popoln razstavljalcel celotnega asortimenta elementov za elektroniko.

Dan po otvoritvi letošnjega beograjskega sejma tehnike, je poleg drugih visokih funkcionarjev sejem obiskal tudi tov. Miha Marinko, ki si je natančno ogledal naš razstavní prostor in se v desetminutnem razgovoru s tov. Orehkom in Karabegovićem zanimal zlasti za naše nove izdelke, kako uspevamo pri izvozu in kako je z delitvijo dela.

Pri tem je tovariš Miha Marinko izrazil svoje mnenje, da je v tem času najpomembnejše najti bližnjico za sodelovanje vseh jugoslovanskih proizvajalcev s področja elektro industrije.

Tudi sicer je za razstavní prostor ISKRE, RIZ in tovarne RUDI ČAJAVEC dovolj zanimanja obiskovalcev, zato je upati, da bo prinesel tudi določene komercialne rezultate.

M. Živanović

Naš letošnji uvoz

Glede na to, da je kljub dosedanjemu solidnemu izpolnjevanju našega izvoznega plana za prvo polletje 1965

ustvarjena obveznost do pogodbe z Jugobanko, je z deviznimi sredstvi za nabavo reprodukcijskega materiala še vedno dovolj težav. Če pogledamo povprečje uvoza v mesecih preteklega leta, tedaj na primer vidimo, da je naše podjetje v letošnjem aprilu uvozilo komaj 61% materiala od tega, kolikor je znašal lanski povprečni mesečni uvoz.

Pri tem ni krijo samo pomanjkanje deviznih sredstev za nova naročila materiala v tujini, pač pa še vrsta dobav iz lanskega leta, ki jih še nismo poravnali in nam zato dobavitelji odpošiljajo nove količine materiala šele potem, ko poravnamo lanske obveznosti. V zadnjem času se je stvar s plačili naših lanskih obveznosti sicer delno izboljšala, vendar pa še vedno plačila zaostajajo za predvideno dinamiko, kar ustvar-

ja nadaljnje težave pri uvozu prepotrebnega materiala.

V malone vseh naših tovarnah dokaj neugodno občutijo pomanjkanje uvoznih reprodukcijskih materialov v letošnjem letu, čemur je nadalje krivo tudi to, da je Jugobanka v prvih štirih mesecih 1965, všteti delež prihodajočih obveznosti iz 1. 1964 za to obdobje izpolnila le 52% svojih pogodbenih obveznosti do našega podjetja. Ažurnejše izpolnjevanje obveznosti Jugobanke bi v proizvodnji vsekakor povzročalo manjše težave, hkrati pa ustvarjalo ugodnejše pogoje za izpolnjevanje naših izvoznih obveznosti.

Naša nabavna služba je v aprilu uspela že v precejšnji meri preusmeriti uvoz reprodukcijskega materiala s konvertibilnega valutnega področja na uvoz iz vzhodnih držav in sosednje Italije. To je vsekakor pohvale vreden rezultat, saj je kljub vsemu z vzhodnimi valutami stvar nekoliko lažja kot s konvertibilnimi.

Ukrepi DS kranjske tovarne za zboljšanje finančne situacije

V petek, 28. maja je polnoštevno zasedal DS »Elektromehanike«, ki je skoraj v 5-urni razpravi sprejel važne sklepe k preudarnemu reševanju peregga gospodarskega stanja. Po poročilih o nastali situaciji, ki so jo članom DS posredovali direktor ing. Danilo Dolgan in vodje sektorjev, so bili prebrani tudi predlogi in vprašanja članov kolektiva, ki so jih le-ti stavljali na informativnih sestankih.

Če povzamemo, da so na tej seji v veliki večini razpravljali predvsem neposredni proizvajalci, moramo reči, da so se zavedali resnosti položaja. Govorili so brez ihtavosti, ki kaj rada zapelje razne seje na stranski tir, pač pa se je iz razprave izluščila le ena misel: energični ukrepi so nujni, če hočemo, da bomo gospodarili tako, kot je možno v dani situaciji. Notranje probleme moramo rešiti sami.

Po nekajurni razpravi je pri obravnavi gospodarske problematike DS sprejel naslednje sklepe:

Takoj je treba pripraviti rebalans plana proizvodnje, s katerim naj se vrednost eksterne proizvodnje zniža od 17.414 milij. din na približno 15.700 milij. din, to je za 10%.

Da bi zagotovili pozitivni finančni rezultat ob koncu leta, in da bi nadomestili sredstva za osebne dohodeke v višini približno 150 milij. din, ki so bila izplačana nad dejansko ustvarjenimi sredstvi v prvi tretjini letošnjega leta, je treba uvesti skrajno varčevanje pri vseh vrstah stroškov.

V ta namen naj finančni sektor pripravi nov plan stroškov za drugo polletje, ki naj predvidi znižanje vseh vrst stroškov. Obenem naj pripravi način, kako se bodo ti stroški redno mesečno kontrolirali po delov. enotah.

Da bi se skupna mesečna vsota izplačanih osebnih dohodkov uskladila z dejansko ustvarjenimi sredstvi, naj se osebni dohodki v bodoče obračunavajo takole:

a) Pri obračunu za mesec maj naj se uporabi za vso tovarno enoten faktor stimulacije 0,90, ker bo tudi letni plan proizvodnje znižan za približno 10%.

b) V naslednjih mesecih naj se skupna vsota izplačanih osebnih dohodkov zniža za 8%, s tem, da se poleg ene plačane proste sobote uvedeta še dve neplačani prosti soboti, pri čemer ostanajo v veljavi dosedanje obračunske postavke.

c) Če bodo dani pogoji, naj produktivne delovne enote delajo tudi ob sobotah, ki so predvidene kot neplačane, s tem, da so delavci za svoje delo normalno plačani. Po potrebi se neplačana prosta sobota lahko prenese na kak drug dan v tednu. O delu na dan neplačanih prostih sobot in o prenosu proste sobote na nek drug dan v tednu odloča uprava tovarne.

d) V kolikor bi zastoji v proizvodnji bili večji od dveh dni na mesec, naj delavci v času zastojev koristijo svoj redni letni dopust. Ne glede na to določilo pa se mora

vsakemu delavcu omogočiti neprekinjen 10-dnevni redni letni dopust, po predvidenem planu koriščenja dopustov.

e) V primerih, ko je zaradi pomanjkanja dela treba poslati delavce domov z 80 % osebnim dohodkom (Pravilnik o delitvi OD, člen 16a), naj se za matere samohranilke skuša zagotoviti primerno drugo delo v tovarni.

f) Dodatno k zgornjim ukrepom naj strokovne službe tovarne izdelajo primeren sistem, po katerem bodo osebni dohodki posameznika odvisni tako od uspeha delovne enote, kakor tudi od uspeha celotne tovarne.

Zaradi znižanja proizvodnega plana in s tem zmanjšane obsega dela je treba nujno znižati tudi število zaposlenih za okrog 200. To znižanje naj se izvede v prvi vrsti z

naravno fluktuacijo in s skrajno omejitvijo zaposlovanja novih delavcev, v drugi vrsti pa z odpustom. Osnovni kriterij pri odpuščanju naj bo dosedanja delovna disciplina in prizadevanje pri delu. Pri tem je treba upoštevati vse omejitve, ki jih določa zakon o delovnih razmerjih.

Formira naj se komisija DS, ki bo reševala vse probleme v zvezi z odpuščanjem delavcev.

Komisijo sestavljajo: šef kadrovske službe, šef organizacijskega biroja, dva zastop-

nika sindikata, dva zastopnika ZB, 2 zastopnika ZK, dva zastopnika mladinske organizacije in socialni delavec.

Za delavce, ki jim bo odpovedano delovno razmerje, zadožuje DS šefa splošnega sektorja, da posreduje v ostalih podjetjih za zaposlitev teh delavcev.

Skrajno pa se mora omejiti zaposlovanje nove delovne sile. Na novo se v delovno razmerje sprejemajo le tisti delavci, do katerih ima tovarna pogodbene obveznosti, če jo za sprejem obvezuje za-

kon ali če gre za osebe, ki lahko bistveno pripomorejo k boljšemu poslovanju tovarne.

Delavski svet zadožuje vse šefe sektorjev, da do skrajnosti omejijo nadurno delo in o rezultatih tega ukrepa mesečno poročajo upravni odboru tovarne.

Delavski svet zadožuje šefa splošnega sektorja, da prouči vse možne variante za znižanje stroškov prevoza delavcev in pošlje upravni odboru konkretne predloge, z izračunom prihrankov, do 4. 6. 1965.

Iskra ima premalo analitičnih služb

Odkar je bila v ISKRI organizirana sekcija ekonomistov, teko živahne razprave o tem, kako zboljšati ekonomske rezultate podjetja. Že pri prvih korakih pa so ekonomisti morali ugotoviti, da so v našem podjetju analitične službe zanemarjene. Gospodarskih analiz ne delamo sistematično, temveč od pri-

mera do primera. Pa tudi, če jih že delamo, morajo večkrat služiti določenemu cilju, ki je že vnaprej direktno opredeljen.

Takšne analize pa niso zmeraj koristne, ker nas morejo zavesti na napačno pot. Zato morajo biti analize razbremenjene kakršnihkoli vplivov in morajo pokazati le dejansko stanje. Le take analize lahko služijo samoupravnim in upravnim organom pri upravljanju podjetja, pri usmerjanju gospodarske politike. Samoupravni organi morajo poznati dejansko stanje. Le tako morejo sprejemati pomembne sklepe, ki so lahko usodnega pomena za podjetje.

Čudno je, da pri sedanji stopnji razvoja našega gospodarstva in našega podjetja, ko govorimo o 60-milijardni proizvodnji, še nismo spoznali, kako nujno je potrebno, da poznamo samega sebe. To je tembolj potrebno danes, ko se moramo usmerjati na zunanji trg, da dobimo devize za nadaljnjo proizvodnjo in ko mednarodna delitev dela postaja za naše gospodarstvo, zlasti pa za elektroindustrijo, neob-

hodno potrebna. Sebe pa bomo spoznali, če bomo organizirali dobre analitične službe. Prav bi bilo, da bi ugotovili naš položaj na zunaj, naš položaj v odnosu do konkurence, naše možnosti izvoza, torej naš položaj na tržišču, za vse moramo imeti dobro organizirano konjunkturno službo in raziskavo trga (sedanja služba za raziskavo trga ni kos nalogom). O raziskavi trga in o njeni vlogi je bilo že precej govora in smo tudi brali nekaj člankov v našem listu ISKRA. Bilo je danih tudi nekaj deklarativnih obljub, da bomo to službo premaknili z mrtve točke. Za vse najdemo časa, za sredstva in ljudi za analitične službe je pa škoda vsakega dinarja. Lahko vtaknemo v kakšne investicije nekaj sto milijonov, a da ne vemo, če nam bodo kaj čale. Razvoj nekaterega izdelka in uvajanje v proizvodnjo stane tudi nekaj deset milijonov, ne vemo pa še, kakšen plasm bo ta izdelek imel. To večkrat »ni pomembno«, glavno je, da pokažemo na sejmi prototip, ki bo ostal le same

(Dalje na 3. strani)

Skrbne priprave na II. letne športne igre Iskre

Povprašali smo v našo tovarno avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici, kjer si marljivo pripravljali odbor prizadeva, da bi čimbolje organiziral letošnje II. letne športne igre v počastitev 20-letnice osvoboditve in 20-letnice obstoja podjetja.

Pripravljalni odbor z vso doslednostjo in natančnostjo izvaja vsa pripravljala dela, kakor to zahteva čas, ki ga še loči od tega pomembnega športnega dogodka. Seveda še sproti dopolnjuje ali spreminja program slavnostnih dni 26. in 27. junija, ko bo Nova Gorica živahno razpoložena sprejela številne športnike, a verjetno tudi druge člane delovnih kolektivov naših tovarn, ki bodo nedvomno to priložnost radi izkoristili za obisk in ogled tovarne v Novi Gorici.

Nedvomno ima pripravljalni odbor polne roke dela in skrbi, kako iz skromnih sredstev, ki jih ima na razpolago, vse pripraviti v redu in onemogočiti kakršen koli spodrs-ljaj. Če bodo pri tem svoje naloge pravočasno in v celoti izpolnili tudi vsi drugi, poleg pripravljalnega odbora v tovarni v Novi Gorici, tedaj lahko pričakujemo solidno prireditve, ki bo do svoje popolnosti terjala še zvrhano mero lepega vremena, pa nam bo te dni v Novi Gorici prijetno.

Le nekaj je, kar prizadevni pripravljalni odbor malce vznemirja in tudi ovira — namreč vprašanje prijav tekmovalcev. Posamezne tovarne namreč še niso prijavile svojih udeležencev, čeprav bi to morale že storiti, da bi pripravljalni odbor lahko raču-

nal z dejanskim številom oseb, za katere bo treba urediti prenočišča, prehrano in prilagoditi sam tekmovalni program.

Prepričani smo, da se športniki v naših tovarnah in ZZA vestno pripravljajo na srečanje v Novi Gorici, zato bi bilo prav, da jih sindikalne podružnice v tovarnah čimprej prijavijo pripravljalnemu odboru in s tem prispevajo svoj delež k solidni organizaciji te velike manifestacije športnikov ISKRE.

Na svidenje torej v Novi Gorici 26. in 27. junija t.l.!

-C-

Odločna akcija je okrepila notranje sile kolektiva

KRANJ, 26. maja — Tovarniški komite je na svoji seji razpravljal o nastali gospodarski in politični situaciji znotraj Elektromehanike in podjetja ter sklenil, da posebna komisija v kateri so tovariši ing. Nedog, Kuhar, Stefe, Čuda in Krstič, iz te razprave oblikuje sklepe, ki jih posredujemo vsem članom kolektiva.

1. Komunisti so pri svoji aktivnosti že pred tem opozarjali na gospodarski položaj tovarne in podjetja, toda niso nalezli na odzive znotraj kolektiva. Spričo naraščajočih težav so bili primorani začeti z odločnejšo akcijo, ki je vzbudila notranje sile kolektiva.

2. Dosedanja praksa nam je onemogočala objektivno razmejevanje odgovornosti služb oziroma posameznikov v podjetju in tovarni, kakor tudi v medsebojnih odnosih. To je vzrok, da se je v miselnosti

ljudi nehotno pojavljala pot čakanja na rešitve problemov od zgoraj ali izven podjetja. Smatramo, da je v sedanjem stanju posebno potrebno odločnost služb in posameznikov nedvoumno definirati in glede na izpolnjevanje nalog zaostri osebno odgovornost. Vse svoje sile moramo predvsem orientirati v reševanje naših notranjih problemov.

3. Komite smatra, da je gibanje množic kolektiva na osnovi akcij, ki so bile, sedaj v neenotno usmerjenem sta-

nju in vidi eno glavnih nalog komunistov v neposrednem političnem usmerjanju idej in hotev množic v družbeno in gospodarsko napredno smer.

4. Izhod iz nastale situacije je treba iskati predvsem v ekonomskih rešitvah, ki morajo temeljiti na izboljšanju notranje ekonomike podjetja in tovarne. Naloge, ki so s tem v zvezi, se delijo v dve skupini. Reševati moramo trenutno situacijo z ukrepi, ki naj prinesejo hitro olajšanje stanja in ki lahko imajo tudi kratkoročni značaj, toda paziti moramo, da ne bodo imeli kvarnih posledic za daljšo dobo. Druga še važnejša vrsta nalog, ki se postavljajo pred nas so ukrepi, ki naj v bodoče prinesejo bistvene preukrepe in radikalne trezne

Izvillečki iz sklepow samouprawnih organow

Sklepi 3. seje UO podjetja

● Predlog programskega sektorja za sanacijo tovarn: Avtomatika, Naprave, Radijski sprejemniki, Mikron in Usmerniki bo obravnavan na seji UO dne 4. 6. 1965.

Z ozirom na težavnost problema in odgovornost, ki jo UO nosi pri tem za svoje odločitve, UO naroča programskemu sektorju, da pravočasno — do 31. 5. izdela gradivo za razpravo.

● UO soglaša s predlagano terminsko in vsebinsko obravnavo dolgoročne izvozne orientacije podjetja. Službe uprave se morajo držati predlaganih rokov. Gospodarski plan za prihodnje leto mora vsebovati problematiko in način odplačevanja anuitet inozemskih kreditov za opremo glede na to, da bo UO podjetja dokončno sklepalo o dolgoročni izvozni orientaciji šele v marcu 1966.

● UO sprejema na znanje poročilo finančnega direktorja o vzrokih težke situacije v TEN s tem, da se poročilo o sanaciji Tovarne elektronskih naprav, katero bo podal programski sektor, doda še alternativna rešitev za finančno sanacijo te tovarne.

Rok — naslednja seja UO, to je do 4. 6. 1965.

● UO sprejema finančno poročilo o sanaciji Tovarne radijskih sprejemnikov v Sežani oziroma tovarne Avtomatika v Pržanu, Tovarne usmernikov v Novem mestu in tovarne Mikron Prilep. Problematika tovarne v Pržanu bo kompleksno obravnavana pri obravnavi predlogov za sanacije, ki jih bo izdelal programski sektor do 31. 5. 1965.

Upravni odbor soglaša z načinom poravnavanja med-

sebojnih uslug, kot to določajo določila statuta podjetja.

● UO predlaga obravnavo razdelitve izgub med tovarno Avtomatika Pržan in Tovarno radijskih sprejemnikov Sežana na naslednjo sejo UO. Finančni sektor naj izdela v skladu s predlogom gospodarske komisije delitev izgube za leto 1963 po objektivnem merilu na podlagi knjigovodskih podatkov, če so na razpolago, ob sodelovanju s prizadetima tovarnoma in pripravi varianto delitve izgub, kot jo predlaga sekretariat podjetja v smislu delitev sredstev med obema tovarnoma za 1. 1. 1965.

● Na podlagi ugotovitev gospodarske komisije in razprave na upravnem odboru UO predlaga, da se definitivna rešitev pokrivanja razlik med izvoznimi cenami in cenami na domačem trgu obravnava skupno s poročilom in pripombami na poročilo finančnega teama.

Do istega termina, to je do 16. 6. 1965, naj sekretariat podjetja pripravi tudi uradno tolmačenje 2. odstavka člena 69 statuta podjetja.

● Pri obračunu deviznih sredstev iz retencijske kvote med tovarnami, skupnimi službami ter ZZA se vrednost dolarja obračunava na način, ki je bil do sedaj v veljavi. UO bo ponovno razpravljalo o tem ob sprejetju novih deviznih predpisov v mesecu juliju.

● Na predlog organizacijsko-kadrovskega sektorja UO sprejema naslednje sklepe:

a) Vse tovarne, ki delajo s skrajšanim ali z delno skrajšanim delovnim časom, naj v slučaju izboljšanja preskrbe z repromaterialom začasno ukinejo proste sobote, da bi v čim večji meri lahko nadoknadile dosedanje

izpad proizvodnje. Takim ukrepom v tovarnah se bodo podredile tudi skupne službe.

b) Nadaljnje skrajševanje delovnega časa v podjetju se odloži do izboljšanja gospodarskega stanja v tovarnah in v podjetju kot celoti.

c) Vse enote podjetja so odgovorne za dosledno izvajanje sklepa samoupravnih organov podjetja glede zaposlovanja novih delavcev. Ob rebalansu proizvodnega plana je potrebno prilagoditi tudi planirano število zaposlenih.

● Zaradi neizpolnjevanja proizvodnega plana morajo tovarne: Naprave, Usmerniki, RA sprejemniki obračunati in izplačati osebne dohodke za maj v višini 80 % obračunskih osnov.

Tovarne Elektromehanika, Avtomatika, Avtoizdelki, Kondenzatorji, Elektronika, Polprevodniki in skupne službe morajo obračunati in izplačati osebne dohodke za maj v višini 90 % od obračunskih osnov.

Tovarne: Aparati, Elektromotorji, Instrumenti in Elementi pa izplačajo OD, kakor jim to dovoljujejo merila njihovega pravilnika o delitvi OD, vendar ne več kot 100 % obračunskih osnov.

UO priporoča ZZA in šolskemu centru, da izplačata OD za maj enako kot skupne službe podjetja — največ 90 % od obračunskih osnov.

Finančni sektor bo posredoval tovarnam izračune o koriščenju mase za OD.

Izplačevanje stimulacije v celotnem podjetju se zadrži do sprejetja gospodarskega plana, v katerem bo točno določen način formiranja mase za OD.

UO zadoljuje samoupravne organe vseh enot podjetja, da sprejmejo gornje začasne ukrepe za izplačila OD.

● Ker so bili sklepi glede

hitrejšega obračanja obratnih sredstev sprejeti od samoupravnih organov podjetja na več sejah v pretekli mandadni dobi, nazadnje dne 19. 3. 1965, in ker imajo tovarne svoje obračune za 4 mesece izdelane, UO naroča tovarnam, da do 6. 6. 1965 poročajo o rezultatih izvajanja sklepa glede hitrejšega obračanja, podzetih ukrepih in vzrokih, ki onemogočajo hitrejši obračanje teh sredstev.

Finančni sektor naj na osnovi teh poročil predloži upravnemu odboru zbirno poročilo (gibanje na razredih 3 in 5 po mesecih) najkasneje do 25. 6. 1965. Finančni sektor naj do istega termina posebej pregleda in poroča o gospodarjenju z obratnimi sredstvi v tovarnah: Radijski sprejemniki, Polprevodniki in Elementi, ki kažejo največje odstopanje od sprejetih normativov.

Iskra ima premalo analitičnih služb

(nadaljevanje z 2. strani)

prototip. Toda mi ne živimo od proizvodov, ki jih samo pokažemo, živimo od prodanih števec, telefonskih central, stikal, naprav, elementov, radioparatorov itd., itd. Tudi v propagandne akcije znamo vložiti po desetine milijonov, ne da bi poznali končni učinek, z druge strani pa reduciramo stroške propagande prav tako brez analize in ne vemo, ali je to pravilno, kar delamo ali ne.

Za sekcijo ekonomistov bo torej dela dovolj. Angažirati bo potrebno skupine strokovnjakov ekonomistov, ki obvladajo teoretična in praktična dela, da se lotijo raz-

● V zvezi s štednjo, ki je potrebna v nastali situaciji, UO naroča vsem enotam podjetja, da do 6. 6. 1965 sporočijo vse ukrepe za znižanje materialnih stroškov poslovanja gospodarski komisiji UO podjetja.

Gospodarska komisija naj po proučitvi izdela predlog najustrežnejših ukrepov za varčevanje in ga predloži upravnemu odboru v razpravo do 11. 6. 1965.

● UO potrjuje poročila za mesec april in naroča skupnim službam, da v poročilih za mesec maj podajo tudi skupne predloge sklepov, predhodno koordinirane med prizadetimi sektorji.

● UO pooblašča finančni sektor, da odvisno od stališč SGB in po njej odobrenih kreditov odločno nadaljuje akcijo za nabavo mehanografskih sredstev. V okviru možnosti naj se realizira prva predlagana varianta.

iskave naštetih problemov. Te skupine naj bi bile v stanju analizirati dejansko stanje in izdelati prognoze za nadaljnji razvoj našega podjetja na področjih investicij, osnovnih in obratnih sredstev, programskega ter organiziranega osvajanja tržišč doma in v inozemstvu.

I S K R A — glasilo delovnega kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko telekomunikacije elektronic in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Tisk in klišejiz: ČP Gorenjski tisk Kranj

rešitve v našo notranjo-zunanjo ekonomiko poslovanja.

5. V smislu kratkoročnih ukrepov stojimo pred problemom odpusta delovne sile in zmanjševanja osebnih dohodkov. Ker so ti ukrepi ekonomskega značaja, so vsa odstopanja, ki se pojavljajo na tem področju, zgrešena in so vsi komunisti dolžni paziti na to, da dejansko obdržijo svoj ekonomski karakter. Odpuščanje delavcev mora potekati predvsem po principih zdravega prečiščenja kolektiva, v smislu zaštite jedra dobrih delavcev in šele potem ob upoštevanju socioloških in ostalih momentov. Pri tem komite opozarja, da zmanjšanje obsega proizvodnje ne terja zgolj redukcije neposrednih proizvajalcev, marveč tudi ustrezno postopanje v skupnih službah podjetja in tovarne. Zmanjševanje OD ni kaznen za kolektiv, zato ne moremo dopuščati razprav v smeri uravnilovke, ker bi takšno reševanje imelo daljnosežne negativne posledice za kadrovske sestav. V tem smislu komite v celoti podpi-

ra predloge sindikata in sklepe upravnega odbora tovarne ter opozarja vse komuniste na dolžnost, da jih v tem smislu kolektivno tolačijo. Komite zahteva, da je pri izvajanju teh ukrepov potrebno pokazati vso ekspanzivnost in odločnost.

6. Preveriti je treba, ali je res osnova za nagrajevanje znotraj celega podjetja dejansko urejena na osnovi principa: za enako delo — enako plačilo. Komite zahteva od samoupravnih organov, da se to sprovede in da se v primeru neskladnosti na tem področju uvede več reda in dosledno ukrepa.

7. Komite zahteva od skupnih služb tovarne in podjetja izdelavo analiz za programsko razpravo zato, da bomo na osnovi skrčenja preširoke forme programa proizvodnje v stanju skoncitrirali svoje sile v smislu intenzivnejšega gospodarjenja. Analize naj dajo jasne odgovore na to, katere proizvode se nam v prvi fazi splača proizvajati, zato da ne bomo preveč angažirali svojih obratnih sred-

stev, v drugi fazi pa naj pokažejo ekonomska razmerja panog. Smatramo, da se razprave ne morejo ustaviti zgolj na klasificiranju proizvodov v skupine, temveč pričakujemo pri tem tudi odločnih ukrepov v smislu pregrupiranja sil. Iz tega naj izide res ekonomsko prečiščen in izdelan proizvodni program, ki naj nam nudi možnost odločnih posegov v mednarodno delitev dela.

8. Zaradi pomanjkanja obratnih sredstev smo prisiljeni skrbeti obseg proizvodnje, zato potrebujemo ob priliki rebalansa plana preiščeni in izdelani finančni plan, ki naj vsebuje vse elemente štednje, ki so možni.

Komite zahteva, da se tak finančni plan izdela v najkrajšem času in v taki obliki, da bo možno mesečno zasledovati najosnovnejše elemente gospodarjenja in o njih informirati kolektiv. Zato je potrebno, da se začnejo vsi elementi gospodarjenja ugotavljati po tovarnah in dalje po ekonomskih enotah znotraj tovarne. Pri tem zahte-

vamo, da se že obstoječi sklepi samoupravnih organov res izvajajo.

9. Čas je, da se naredi konec dvoličnosti razprav tistih ljudi, ki na eni strani terjajo več ekonomskih samostojnosti tovarnam, na drugi strani pa niso pripravljeni tega istega procesa speljati znotraj svojih tovarn Komunisti smatrajo take težnje kot izredno negativne in mislijo, da je zgrešeno, če se sprevačajo še celo v smer dezintegracije, ki nikakor ne more prinesiti rešitve, niti v sedanjem, niti v bodočem obdobju. Vsem mora biti jasno, da dezintegracija predstavlja nezdravo drobljenje sil, ki je posebno v tem trenutku še posebej nevarno.

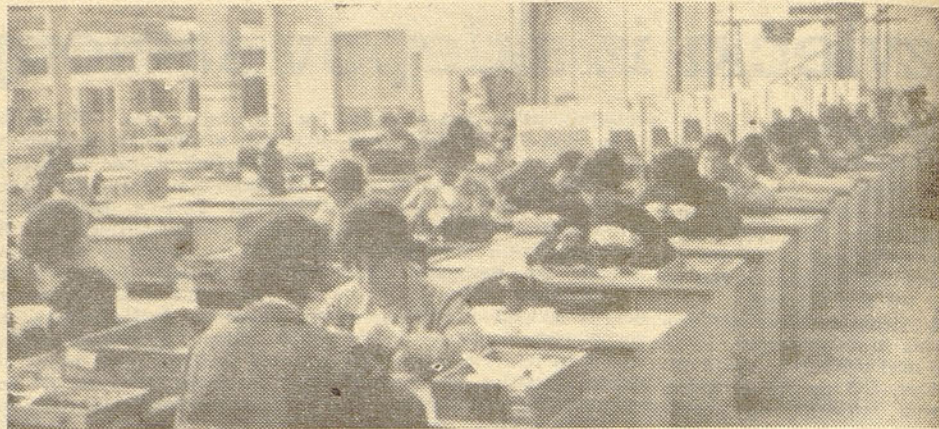
10. Komunisti zahtevajo, da se v najkrajšem možnem času pristopi k urejanju notranjih ekonomskih odnosov med tovarnami in skupnimi službami podjetja in zadoljuje odgovorne komuniste za sprovedbo te naloge. Mimo mehanizma delitve osebnih dohodkov je treba zagotoviti pri-

samoupravnih organih tudi učinkovit nadzor nad izpolnjevanjem teh določil tako, da na tem področju ne bodo možne špekulacije in podobni pojavi.

11. V smislu splošne politične linije o zmanjševanju investicijske dejavnosti pri nas, smatra komite za potrebno, da opozori merodajne organe na potrebo revizije investicij, ki potekajo znotraj našega podjetja in tovarne. Opozarjamo, da bo težko opravičiti kolektivno, ob že sedanjem pomanjkanju obratnih sredstev, nadaljnje investiranje in pojave v zvezi z njimi.

12. V tem obdobju se pojavlja niz negativnih razlag, hoten in zamisli pa tudi primitivizma, zato komite zahteva in pričakuje od vseh komunistov potencialno aktivnost in jih opozarja, da morajo svojo vlogo, kot družbeno politični delavci, brezpogojno odigrati. Obseg težav, s katerimi imamo opraviti, bi bil bistveno manjši, če bi v tem smislu ravnali že prei.

Zbor aktiva ZB Elektromehanike je razpravljajal o gospodarjenju v tovarni

V obratu avtomatskih telefonskih naprav trak relejev že deluje

(Nadaljevanje s 1. strani)
vendar se stanje v zadnjem času izboljšuje.

Res je, da je v službi precej režijcev, toda dobrih strokovnjakov imamo še vedno premalo. Prav zaradi tega imamo na nekaterih delovnih mestih več zaposlenih kot bi bilo potrebno. Na drugi strani pa so se tudi delavke v montažah branile iti na delo v produkcijo, kadar je dela v montažah primanjkovalo. Ob tej resni situaciji, kot je sedaj, pa se je tudi tu delovna disciplina občutno izboljšala. — Nekateri tudi trdijo, da imamo preveč obratovodij, kontrolorjev, mojstrov in podobno. Te stvari je lažje reči kot dokazati. To so posplošena vprašanja in brez konkretnosti. Sem spada tudi očitke, da se sklepi niso izvajali. Če delovne enote te stvari podrobno poznajo in menijo, da brez škode lahko zmanjšajo število zaposlenih, naj s konkretnimi dokazi le-to predlagajo organom upravljanja.

Ko govorimo o krčenju proizvodov je prav, da se zavedamo, da bo nekatere artikole iz »Elektromehanike« le treba oddati. Nekateri zagovarjajo

maloserijsko proizvodnjo (zvočne omarice, mali motorji ipd.), kar pa za nas ni bistvenega pomena.

Zakaj nam tovarna za elektroniko in avtomatiko Pržan še ni potrdila posojilne pogodbe za pokrivanje izgube, lahko povem, da so nam odgovorili, naj del zneska odplača tudi tovarna v Sežani. Sem mnenja, da je to njihova stvar, ker smo mi posodili njim, ne pa Sežani.

Trditev, da imamo premalo kvalificiranih ljudi, spada v zgodovino Iskre, ker se je predvsem mobiliziral izkustveni kader, danes pa vemo, da si morata šolska izobrazba (teoretično znanje) in praksa podajati roki. Da pa nekatere službe v veliki tovarni niso tako lahke, je lep primer odprt delovno mesto šefa finančnega sektorja, ki ima postavko 120.000 din, pa ga kljub mnogim razpisom že pol leta iščemo.

Povsem verjetno je, da je v tovarni preveč zaposlenih, zato je potrebno, da vse delovne enote poiščejo rezervno delovno silo in jo stavijo na razpolago kadrovski službi. S tem bomo zaježili sprejemanje nove delovne sile.

Za normalno poslovanje nam je kredit nujen

Generalni direktor je na številna vprašanja o gospodarjenju izčrpno poročal o zunanjih in notranjih težavah, ki tarejo podjetje kot tudi posamezne tovarne. Primerjal je proizvodnjo v letu 1962, ki je znašala 21 milijard z letošnjo, ki naj bi po planu dosegla 61 milijard, z obratovnimi sredstvi takrat in danes, ter dejal, da imamo letih manj, kot ob integraciji, ker nam je banka odvzela dokajšen del teh sredstev, ki smo jih skozi vsa leta že itak premalo imeli. Ziro račun v banki je bil prav zaradi tega skoraj vedno blokiran, v zadnjem času pa je to na dnevnem redu.

Nujno potrebujemo premostitveni kredit, sicer ne bomo mogli kupovati materiala. Zaradi neplačanih računov nam druga podjetja ustavljajo dobave, prav isto delamo tudi mi tistim, ki nam ne plačujejo v redu, kar vse kaže, da so podobne situacije tudi v drugih tovarnah. Ker ne dobivamo materiala, ne moremo izdelkov promptno dobavljati naročnikom, zato nam le-ti odpovedujejo naročila. Ker nimamo dinarjev, ne moremo plačati deviz, čeprav jih imamo zdaj nekaj na razpolago. Ker smo ustavili dobavo naših izdelkov kooperantom, ki zaradi podobnih težav ne plačujejo v redu naših računov, se nam dvigajo zaloge nedokončane proizvodnje, kar

nam zopet veže obratovalna sredstva.

Delni premostitveni kredit (3,5 milijarde) bi bila začasna rešitev, za normalno delo pa bi rabili najmanj 6 milijard. Če tega ne dobimo, bomo v tej situaciji kot je, postali kreditno nesposobni in nastaja resno vprašanje, kako nadalje poslovati.

Ko pregledujemo štirimesečno proizvodnjo, je nadaljeval tov. Horjak, lahko rečemo, da smo naredili več kot v istem času lani, vendar še vedno premalo, da bi osebni dohodki lahko ostali na sedanjí višini. Predvsem nam mora biti jasno, da imamo še vedno previsoke zaloge materiala, kar je treba nujno urediti. Sredstva, ki ležijo neizkoriščena v tem materialu, bi lahko kaj koristno uporabili v naši proizvodnji. Kakor vse kaže, pa so vsi naši opomini »bob ob stenoi«. Vsako leto je slabše! To so naše interne napake, ki naj jih organi upravljanja čimprej odpravijo, sicer bodo vsi napori za doseg boljših pokazateljev — odveč! Tudi nedovršena proizvodnja je prevelika!

Ko je tov. Horjak omenil delo v obratu avtomatskih del. naprav, je resno nakažal nekatere pomanjkljivosti, predvsem pa prepočnost pri uvajanju dela v tej zgradbi. Prodajni roki so predolg. Zavedati bi se morali, da nismo edini proizvajalci in da

bi morali pohiteti in proces dela tako organizirati, da bi cene čim lažje približali trgu. Konkurenca nas v tem prehiteval!

Na vprašanje o osebnih dohodkih v upravi, je generalni direktor primerjal nekatere OD iz drugih podjetij in dejal, da je treba strokovnjake, če jih hočeš imeti, plačati vsaj tako, če že ne bolje, kot v drugih podjetjih. Tu pa »Iskra« ni nikaka izjema, ker so marsikje in to v manjših podjetjih, bolje plačani. Mi-

Tov. Dušan Horjak

slim, da pa je bolj prav, da pomislimo, če jih morda ni preveč oz. če vsi izvršujejo svoje delo v redu.

V ukrepih, ki so potrebni v sedanji resni situaciji, je »Elektromehanika« zastavila pravo pot. Pohvalno je, da se množične organizacije, organi upravljanja in vodstvo uprave zavedajo resnosti in uvajajo ukrepe k stabilizaciji tovarne. Nekaj drugih tovarn kot tudi ZZA, so k podobnim ukrepom že pristopili, dočim se nekatere tovarne in službe še niso v dovoljni meri dotaknile prečih problemov.

Sklepi

Glede na izredno gospodarsko situacijo v tovarni, in ker bodo organi upravljanja sprejemali važne sklepe, je zbor aktiva ZB le-tim poslal naslednje, na zboru sprejete predloge:

1. Aktiv ZB se v načelu strinja s predloženimi ukrepi upravnega odbora, da se s 1. junijem uveljavijo tri proste sobote, tako da sta dve neplačani. To ima za posledico znižanje osebnih dohodkov za 8%.

2. Načeloma se aktiv ne strinja z odpuščanjem delov-

ne sile v tej situaciji, pač pa smatra, da je treba vložiti vse napore, da se vsi člani delovnega kolektiva zaposlijo v tovarni, ter da se ta zaposlitev zagotovi s premeščanjem med delovnimi enotami. V primeru skrajne potrebe pa naj se kot prvi odpustijo tisti člani, ki so delovno nedisciplinirani.

3. Začasno naj se ukine vsako novo sprejemanje delavcev razen tistih, do katerih ima tovarna pogodbene obveznosti. Izjema naj bo strokovni kader, ki bi bil tovarni neobhodno potreben. Predvsem naj se upošteva naravna fluktuacija, s čimer bo doseženo znižanje zaposlenih.

4. Od štipendistov in ostalih, ki jim je tovarna s svojimi sredstvi omogočila študij, je treba v primerih, če zapustijo tovarno po lastni volji, zahtevati povrnitev stroškov šolanja oziroma štipendije.

5. Glede na pojavljajoče se stališče za odcepitev kranjske tovarne od podjetja, aktiv ZB meni, da je tako stališče povsem napačno, ker ne vodi do razrešitve obstoječih problemov. Treba je zagotoviti boljše funkcioniranje skupnih služb podjetja s tem, da se bolj neposredno povežejo s tovarnami. Z raznimi organizacijskimi ukrepi je treba zagotoviti učinkovito in hitro poslovanje podjetja kot celote.

6. Uvede naj se skrajno varčevanje z vsemi sredstvi, s katerimi tovarna obratuje. Uvesti je treba nadzor nad stroški in uveljaviti na tem področju princip neposredne odgovornosti.

7. Pristopiti je treba k temeljitim analizam obstoječih režijskih delovnih mest na vseh področjih in skušati z združevanjem nekaterih delovnih področij doseči racionalnejšo zaposlitev režijskih delavcev.

8. Določi naj se prostor za razdeljevanje mrzlih malic in naj se prepreči donajanje malic po kurirjih.

9. Ukiniti je treba v cilju zmanjševanja stroškov vse posebne prevoze z avtobusi. Kjer obstaja možnost prevoza delavcev z vlakom, naj se delavci preusmerijo na vožnjo z vlaki.

10. Temeljito naj se prouči obstoječa situacija s stališča osebnih krivde. V primerih, ko je krivda za tako situacijo ugotovljena, naj se povzročitelj kliče na odgovornost in proti njemu izvede ustrezna sankcija.

11. Ukrepi, ki jih izvaja tovarna v Kranju, naj se izvedejo v ustrezni obliki tudi v skupnih službah podjetja ter v nerentabilnih tovarnah, kjer je situacija ista kot v kranjski tovarni, skupne službe pa nosijo za nastalo situacijo tudi del odgovornosti.

Na vprašanje, kaj meni o zboru aktiva ZB, je predsednik ZB občine Kranj tov. Kerpelj dejal, da mu je delo v tovarni premalo poznano, vendar je iz razprave prišel do spoznanja, da bo vsekakor treba zmanjšati proizvodni program. Ker se ob znižanju plana znižuje tudi število zaposlenih, pa je mnenja, da naj se ne odpuščajo vestni in marljivi, pač pa naj prvi zapustijo tovarno delovno nedisciplinirani člani kolektiva ki v podjetju le vedrijo. Tudi člani ZB naj ne bodo izjema, če sodijo med nedelavne.

Na vprašanje, kakšnega mnenja je tovarniški komite ZK, je sekretar komiteja ing. Klopčič dejal: »Prav je, da so o resnih problemih tudi resno razpravljali, pri tem pa je važno, da pride do odziva tudi v drugih tovarnah. V tej situaciji kot je, smo prisiljeni, da izvedemo ukrepe za stabilizacijo in bi bilo zgrešeno, če bi čakali in stvar še poslabšali. Prav je, da smo s tem seznanjeni vsi, vendar sem mnenja, da uravnilovka pri zniževanju OD nikakor ne bi bila prava smer, čeprav jo nekateri zagovarjajo. Menim, da smo, če govorimo o notranji krivdi, do neke vse krivi, zunanje faktorje pa moramo itak sprejeti take kot so.

Istega mnenja je bil tudi direktor ing. Dolgan, ki je izrazil bojazan, da bi zaradi uravnilovke sprožili val nezadovoljstva pri dobrih in vestnih strokovnjakih, ki bi lahko dobili službo drugje. S tem bi si naredili medvedjo uslugo, ker bi še te strokovnjake, kar jih imamo, lahko v kratkem izgubili, hkrati pa bi tudi nove za ta denar, težko ali pa sploh ne dobili (primer šefa finančnega sektorja).

Tovariš Križnar, kot tudi tovariš Mihovec, sta bila mnenja, da si krivde, kot je bila nakazana, ne moremo tako povprečno deliti. Oba sta bila mnenja, da delavci pri stroju svoje delo morajo opravljati v redu, če ga ne, so sankcije na dlani, ker se za krivca ve. Pri režijskih pa do sankcij kaj malokrat pride, saj v večini primerov krivca ni moč najti, kar pa se bo moralo temeljito spremeniti!